

Warszawa, 12 czerwca 2012 r.

Szanowna Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

LIST OTWARTY

Niżej podpisane organizacje pozarządowe pragną wyrazić zaniepokojenie dotychczasowymi pracami nad przedłożoną przez Prezydenta nowelizacją Prawa o Zgromadzeniach, a także nad treścią przepisów planowanej nowelizacji przyjętych przez połączone Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP w dniu 23 maja 2012 r. (druk sejmowy nr 35).

Naszym zdaniem nowelizacja Prawa o Zgromadzeniach, gdyby została przyjęta w aktualnym brzmieniu, doprowadziłaby do znaczącego pogorszenia konstytucyjnego standardu wolności organizowania pokojowych zgromadzeń.

W szczególności pragniemy zgłosić następujące zastrzeżenia:

1. Projekt nowelizacji wydłuża termin na zgłaszanie zawiadomienia o zgromadzeniu z 3 dni do 6 dni przed datą planowanego zgromadzenia. Choć należy docenić wysiłek włożony w stworzenie możliwości rozpoznania przez wojewodę odwołania od ewentualnego zakazu zgromadzenia przez organ gminy, to jednak tak poważne wydłużenie terminu nie może być zaakceptowane, gdyż prowadzi do ingerencji w istotę wolności organizowania pokojowych zgromadzeń. W świecie szybkiego przepływu informacji, trudno spodziewać się, aby organizatorzy planowanych zgromadzeń musieli oczekiwać co najmniej 6 dni na ich legalne zorganizowanie. Jest to rażąco sprzeczne z dotychczasowym standardem, a także ze standardami międzynarodowymi (wyrażonymi m.in. w Wytocznych OBWE ds. Wolności Zgromadzeń).

2. Projekt nowelizacji – pomimo postulatów organizacji zgromadzeń – w żaden sposób nie odnosi się do problemu zgromadzeń spontanicznych. Tymczasem w życiu publicznym coraz więcej jest sytuacji niespodziewanych, wymagających nagłej reakcji, które powodują potrzebę spontanicznego zgromadzenia się ludzi. Jednocześnie organizatorzy takich spontanicznych zgromadzeń muszą następnie odpowiadać na podstawie art. 52 Kodeksu wykroczeń. Brak regulacji zgromadzeń spontanicznych, przy jednoczesnym wydłużeniu terminu na przedstawienie zawiadomienia o planowanym zgromadzeniu, bez wątpienia spowoduje zwiększenie liczby konfliktów oraz problemów prawnych (w tym spraw wykroczeniowych) związanych z organizowanymi zgromadzeniami, a także będzie miało mrozący skutek dla korzystania z wolności.

3. W maju 2012 r. na temat nowelizacji Prawa o Zgromadzeniach swoją opinię przedstawiło Biuro Legislacyjne Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE. W opinii tej wyraziło szereg krytycznych uwag pod adresem planowanej nowelizacji, w tym także wydłużenia terminu notyfikacyjnego jak również braku regulacji zgromadzeń spontanicznych.

Niestety naszym zdaniem opinia nie została wzięta w sposób wystarczający pod uwagę w toku prac legislacyjnych, a uwagi w niej wyrażone nie były przedmiotem szerszej refleksji lub debaty.

Uznajemy, że wolność organizowania pokojowych zgromadzeń ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania demokracji w Polsce. Dlatego tak ważne jest tworzenie przepisów, w tym także przepisów proceduralnych, które w pełni pozwalają będą na korzystanie z tej wolności. Prawo dotyczące tak ważnej dziedziny nie powinno być tworzone bez wystarczającego namysłu oraz debaty. Jednocześnie nie jesteśmy w stanie zaakceptować sytuacji, w której z jednej strony wydłużony zostanie termin notyfikacyjny zgromadzeń, a z drugiej problem zgromadzeń spontanicznych odkładany jest na etap przyszłych (acz niepewnych) prac legislacyjnych.

W związku z powyższym apelujemy o nieprzyjmowanie projektu i szczegółowe przeanalizowanie zastrzeżeń wniesionych przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE.

Podpisały następujące organizacje:

Akcja Społeczna Dobra Opcja
Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
Forum Obywatelskiego Rozwoju
Fundacja Autonomia
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
Fundacja Court Watch Polska
Fundacja Feminoteka
Fundacja Fundusz Pomocy Studentom
Fundacja im. Stefana Batorego
Fundacja Instytut Myśli Obywatelskiej im. Stańczyka
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
Fundacja Panoptykon
Fundacja Rodzić Po Ludzku
Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania
Grupa Zagranica
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Inicjatywa „Prawo do miasta“
Instytut Spraw Publicznych
Internet Society Poland
Kampania Przeciw Homofobii
Komitet Obrony Lokatorów
Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
Ruch Obywatelski Nie dla ACTA Kraków
Sopocka Inicjatywa Rozwojowa
Stacja-Tłuszcz – Gazeta Lokalna
Stowarzyszenie Homo Faber
Stowarzyszenie 61/MamPrawoWiedziec.pl
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
Stowarzyszenie Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich (Sieć Obywatelska Watchdog Polska)

Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita
Stowarzyszenie Pro Femina